



MEDYA ETİK KURULU

Dr. Fazıl Küçük Bulvarı, Mehmet Ali Akpınar Sokak, SOS Çocukköyü
yanı,
Lefkoşa-KIBRIS

Tel: 225 77 96

Web: www.medyaetikkurulu.org
e-mail: medyaetikkurulu@gmail.com

MEDYA ETİK KURULU DEKLARASYONU

Aşağıda imzası bulunan örgütler ve basın-yayın kuruluşları, ülkemizde yayıncılık alanında etik kodlara uyulması konusunda aktif çaba sarf etmek üzere oluşturulan 'Medya Etik Kurulu'nun çalışmalarına katkı koyacaklarını ve kurulun alacağı kararlara uyacaklarını taahhüt ve kabul ederler.

1. Medya Etik Kurulu, basın-yayın alanında faaliyet yürüten, Birlikler ve Dernekler ya da Sendikalar Yasası tahtında tescil edilmiş olan ve tescilinden itibaren en az 5 yıl düzenli olarak faaliyetlerini sürdüren sendika, dernek veya birliklerin seçecekleri, en az 5 yıldır Sarı Basın Kartı sahibi olan dört, Barolar Birliği tarafından seçilecek bir ve KKTC'de faaliyet gösteren üniversitelerin iletişim fakülteleri tarafından görevlendirilecek iki kişi olmak üzere toplam yedi kişiden oluşur.
2. Kurul üyeleri, adı geçen örgüt ve kurumların yönetim kurullarınca yetkilendirilmiş temsilcilerin ortak toplantısında 3 yıllığına görevlendirilir. Kurul, başkanını ve sekreteryasını kendi içinde belirler. Kurul başkanlığı ve sekreteryası altı aylık periyotlardan oluşan sürelerle kurul üyeleri arasında dönüşümlü olma esasına göre çalışır.
3. Kurul, her ayın ilk haftası, başkan tarafından belirlenecek ve toplantıdan en az üç gün önce üyelere e-posta ve/veya telefonla duyurulacak gündemle toplanır. Toplantı yeter sayısı üye tamsayısının; karar yeter sayısı toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğudur. Üyeler, başkanın belirlediği gündem dışında da gündem önerisi yapabilirler. Bu öneriler, toplantı başlamadan önce oylanır. Salt çoğunluğun elde edilmesi halinde öneriler gündeme dahil edilir. Kurul, başkanın çağrısı veya en az dört üyenin talebiyle olağanüstü toplantı da yapabilir.

4. Medya Etik Kurulu, kurul üyesi örgütlerin talepleri ve organizasyonu, yayıncılık alanında eğitim çalışmaları düzenleyen bir anlayışla çalışmalarını sürdürür.
5. Kurul, basın meslek etiğine uygun yayın yapılıp yapılmadığını üyelerin tespitiyle veya özel ya da aleni şikâyetler bazında değerlendirmeye alır ve karara bağlar. Kurulun denetimlerinde dikkate alacağı unsurlar 6'ncı maddede sıralanmıştır.
6. Bu deklarasyonu okuyup imzalayan basın-yayın kuruluşları, ekte verilen **Gazetecilik Meslek İlkeleri'**ne uymayı taahhüt ederler. Kurul, KKTC'de faaliyet gösteren ve yurt içine ve/veya yurt dışına yayın yapan basın yayın organlarında görev yapan gazeteciler, gazeteci olmadıkları halde basın yayın faaliyetine katılanlar, sorumlu genel yayın yönetmenleri ve haber müdürlerinin ekteki meslek ilkelerine uymalarını gözetir.
7. Kurul, şikâyet üzerine veya re'sen harekete geçerek, ekteki Gazetecilik Meslek İlkeleri'ne uymayanlar hakkında uyarma veya kınama kararı verebilir.
8. Kurul tarafından verilecek gerekçeli uyarma ve kınama kararları, bu metne imza koyan tüm basın yayın kuruluşları tarafından uygun biçimde yayımlanır. Bu yükümlülüğe uyulmaması hâlinde, Kurul, ilgili kuruluşu uyarır; tekrarı halinde ise kınama kararı verir.

Gazetecilik Meslek İlkeleri

1. Gazetecinin temel görevi, gerçekleri nesnel bir biçimde, çarpıtmadan, sansürlemeden aktarmaktır.
2. Gazeteci, demokratik değerlere ve insan haklarına aykırı yayın yapmamalıdır.
3. Haber, yorum ve görüşler okur ve izleyicinin yayının niteliğini anlayabilmesini sağlayacak biçimde, açıkça birbirinden ayrılmalıdır.
4. Basın yayın organları masumiyet karinesine saygılı olmalı, suçluluğu yargı kararıyla sabit olmadıkça herhangi bir kişiyi suçlu ilan edecek yayın yapmaktan kaçınmalıdır. Yargı süreci devam eden davalarda iddialar ve savunmalar adil ve dengeli biçimde aktarılmalıdır.
5. Zanlıların, sanıkların ve mahkûmların yakınları, işlenen fiille açıkça ilgili bulunmadıkça ve olayın doğru anlaşılması için gerekli olmadıkça teşhir edilmemelidir.
6. Çocuklarla ilgili suçlarda, zanlı, sanık, mahkûm, tanık, mağdur ya da maktul statüsünde olan 18 yaşından küçüklerin açık isimleri ve fotoğrafları yayımlanmamalı, bu çocuklarla, ebeveynlerinin veya hukuken çocuktan sorumlu olan diğer kişilerin izni olmadıkça röportaj yapılmamalıdır.

7. Cinsel dokunulmazlığa, kadın ve çocuk istismarına ilişkin suçlarda, mağdurun açık ismi ve fotoğrafları yayımlanmamalı; kimliğini ortaya çıkaracak yayınlardan kaçınılmalıdır.
8. Yayımlanan haber, görüş ve yorumlarda, bir insanın davranışının veya işlediği suçun, haber konusu olayla doğrudan ilgili olmadıkça, onun ırkından, milliyetinden, dinî veya mezhepsel inancından, cinsiyetinden, cinsel kimliğinden, cinsel yöneliminden, yaşından, engelinden veya başka bir özelliğinden kaynaklandığını ima eden vurgular yapılmamalıdır.
9. Tıp alanında, doğruluğu bilimsel düzeyde kanıtlanmamış yöntem ve ilaçların kullanılmasını teşvik etmeye yönelik yayın yapılmamalıdır.
10. Hastanelerde araştırmalar yapan, bilgi ve görüntü almaya çalışan gazeteci, kimliğini belirtmeli ve girilmesi yasak bölümlere ancak yetkililerin izniyle girmelidir. Yetkili kişinin ve hastanın (onun izin veremeyecek durumda olması durumunda yakınının) izni olmaksızın, hastane ve benzeri kurumlarda hiçbir yolla ses ve görüntü alınmamalıdır.
11. Tekzip ve cevap hakkına saygı gösterilmelidir.
12. Üstün kamu yararı olmadıkça, sahibinin izni dışında belge, fotoğraf, ses veya görüntü alınmamalıdır.
13. İntihar olayları hakkında, haber çerçevesini aşan ve okuyucu veya izleyiciyi etki altında bırakacak, özendirici nitelikte ve genişlikte yayın yapılmamalıdır. Olayın ayrıntılarından ve uygulanan yöntemin tarifinden kaçınılmalı, olayı gösteren fotoğraf, resim veya film yayımlanmamalıdır.
14. Gazeteci, kendi çabasıyla elde etmedikçe, bir haber kaynağının verdiği bilgi ve belgenin yayımlanacağı tarih konusundaki tercihine uymalıdır.
15. Şiddeti haklı gösteren, özendiren ve kışkırtan, nefret ve düşmanlığı körükleyen nitelikte yayın yapılmamalıdır.
16. Irka, milliyete, etnik kökene, cinsel kimliğe, cinsel yönelime, dile, dine ve mezhebe yönelik ayrımcılığı teşvik edecek yayın yapılmamalıdır.
17. Gazeteci, haber ajanslarından veya başka medya kuruluşlarından alarak doğrudan kullandığı veya geliştirdiği haberlerde kaynak belirtmelidir.
18. Gazeteci, mesleki saygınlığa gölge düşürecek türden etkinliklerden ve görevlerden uzak durmalıdır.
19. Habere konu edilen veya edilmesi düşünülen kişi ve kurumlardan, hediye, maddi çıkar veya ayrıcalık kabul edilmemelidir.
20. Gazeteci, elde ettiği bilgileri doğrulatmak için çaba göstermelidir.
21. Gazeteci, kişi ve kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde aşağılayan, hakaret içeren ifadeler kullanmamalıdır.
22. Özel yaşamın gizliliği esastır. Üstün bir kamu yararı olmadıkça veya kişinin rızası alınmadıkça özel yaşamın gizliliğini ihlâl eden habercilik yapılmamalıdır.

23. Gazeteci, gizlilik sözü verdiği haber kaynağını açıklamamalıdır. Kaynağın kamuoyunu açıkça yanılttığı durumlarda gizlilik ortadan kalkar.
24. Gazeteci, haberde yapılan yanlışları en kısa sürede düzeltmekle yükümlüdür.
25. Haberde, konuşmalardan ve demeçlerden yapılan alıntılarda bağlam saptırılmamalıdır.
26. Üstün kamu yararı olmadıkça, gizli kamera, izinsiz ses kaydı, kimlik gizleme ve benzeri yöntemlerle haber araştırmaktan kaçınılmalıdır.
27. Kaza ve cinayet haberlerinde kan ve şiddet unsurları içeren fotoğraf ve görüntüler yayımlanmamalıdır.
28. Haber formatına bürünmüş reklamlarda, bu yayınların reklam olduğu açıkça belirtilmelidir.
29. Gazeteci, bir haberin yayımlanması veya yayımlanmaması karşılığında maddi veya manevi çıkar peşinde koşmamalıdır.
30. Gazeteci kimliğini taşıyan herkes, gazeteciliğin evrensel ilkelerine uymaya özen gösterir.

İnternet Gazeteciliği Deklarasyonu

1. Gazetecilik meslek ilkeleri, internet haber siteleri için de geçerlidir. Künyede, “bu haber sitesi, gazetecilik meslek ilkelerine uygun davranır” şeklinde bir ifadeye yer verilir.
2. Haber siteleri, künye ve iletişim bilgilerini yayımlamakla yükümlüdür. Künyede, haber sitesinin sorumlu müdürünün kim olduğu açıkça belirtilir.
3. Başka bir medya kuruluşundan alınarak yayımlanan haberlerde kaynağın belirtilmesi ve medya kuruluşunun kendi imkânlarıyla ürettiği özel haberlerin tamamının kullanılmayıp haberi üreten medya kuruluşuna link verilmesi esastır.
4. Bir gazetede ya da internet haber sitesinde yayımlanan köşe yazısı ancak yazarın ve yayımcının izniyle haber sitesine konulabilir.
5. İnternet haber sitelerinin sorumluları, gazetecilik kaygısıyla hareket ederler.
6. İnternet haber siteleri, haberlerin ve yazıların okunma sayılarını verirken dürüstlükten ödün vermezler.
7. İnternet haber siteleri, insan haklarına, evrensel değerlere uygun yayın yaparlar; nefret söyleminden uzak dururlar.
8. İnternet haber sitelerinde insan bedeninin metalaştırılmasına hizmet edecek ve toplumsal cinsiyet eşitliğine aykırı şekilde yayın yapılmaz.
9. Sırf haberin tıklanması için, içeriği yansıtmayan, çarpıtılmış, sansasyonel haber başlıkları kullanmak doğru değildir.
10. Haber ve köşe yazılarının altına yazılan okur yorumlarında gerçek isimlerin kullanılması esastır. Haber sitesi, takma isimlerin kullanılmasına izin verse bile, yorumları yayımlanmadan önce küfür ve hakaret içermemesi için denetlemesi

gerekir. Haber sitesi, okur yorumları dahil, yayımladığı her içeriğin sorumluluğunu alır.

İmza:.....

İmza:.....

İmza:.....

İmza:.....

İmza:.....

İmza:.....

İmza:.....

İmza:.....

İmza:.....

İmza:.....

İmza:.....

İmza:.....